

Tilinpäätöstiedote 2016

RAISIO OYJ

RAISIO

RAISIO OYJ:N TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2016**Tammi-joulukuu 2016**

- Raisio-konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 50,7 (51,7) miljoonaa euroa, mikä on 11,6 (9,9) % liikevaihdosta.
- Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 50,5 (55,4) miljoonaa euroa, mikä on 15,8 (14,4) % liikevaihdosta.
- Raisioagron vertailukelpoinen liiketulos oli 3,7 (2,8) miljoonaa euroa, mikä on 2,9 (1,9) % liikevaihdosta.
- Konsernin liikevaihto oli 436,3 (521,2) miljoonaa euroa.
- Hallituksen osinkoesitys on 0,17 (0,16) euroa osakkeelta.

Loka-joulukuu 2016

- Raisio-konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 12,0 (12,0) miljoonaa euroa, mikä on 12,6 (9,8) % liikevaihdosta.
- Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 13,8 (13,9) miljoonaa euroa, mikä on 18,9 (14,3) % liikevaihdosta.
- Raisioagron vertailukelpoinen liiketulos oli 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.
- Konsernin liikevaihto oli 95,4 (122,7) miljoonaa euroa.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODESTA 2016

"Haluan kiittää Raision henkilöstöä hyvin tehdystä ja määrätietoisesta työstä yhtiön hyväksi. Ensimmäiset viikot Raision toimitusjohtajana ovat osoittaneet kiistatta Raision menestykseen selvimmän vaikuttavat voimavarat; ammattitaitoinen ja tavoitteellinen henkilöstö, toimiva kumppanuus asiakkaiden kanssa, kuluttaja- ja asiakaslähtöisyys sekä terveelliset ja kestävä kehitystä tukevat tuotteet.

Raision hallitus on käynnistänyt strategiatyön, jonka valmistuttua yhtiöllä on toukokuussa 2017 selvä suunta. Yksi keskeinen teema on kääntää brändit-liiketoimintojen liikevaihdon lasku takaisin kasvun tielle. Raision tavoitteiden toteuttamiseen, brändien vahvistamiseen ja liiketoiminnan kasvuun tarvitaan kaikkien raisiolaisten osaamista, ideoita, sitoutumista ja avointa yhteistyötä. Määrätietoisesti ja tavoitteellisesti toimien varmistamme Raision tulevaisuuden menestyksen ja luomme osakkeenomistajille lisäarvoa myös jatkossa.

Raision hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 maksetaan osinkoa 17 senttiä osakkeelta. Mikäli yhtiökokous hyväksyy hallituksen esityksen, on Raisio nostanut osinkoaan yhtäjaksoisesti kymmenen vuoden ajan.

Raision 50,7 miljoonan euron vertailukelpoinen liiketulos oli hyvä suoritus tilanteessa, jossa Ison-Britannian punnan kurssimuutosten negatiivinen vaikutus liiketulokseemme oli vajaat kolme miljoonaa euroa ja liikevaihtoon noin 20 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein Raisio olisi tehnyt selvästi vuotta 2015 paremman vertailukelpoisen liiketuloksen. Raision suhteellinen kannattavuus ja vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto paranivat edelleen selvästi vuoden aikana tehtyjen rakennemuutosten ja toiminnan tehostamisten myötä.

Benecolin markkinaosuus vahvistui Isossa-Britanniassa. Iso-Britannia on ylivoimaisesti suurin Benecol-tuotteiden markkina-alue. Suomessa Elovena-tuotteiden myynnin kasvu jatkui hyvänä.

Tšekin makeisliiketoiminnan suoritus jatkui vahvana. Myös Isossa-Britanniassa raaka-ainelisukkeita ja kuorrutteita teollisuudelle valmistavan Nimbuksen hyvä suoritus jatkui. Ison-Britannian makeisliiketoiminnan tuotannolliset haasteet Leicesterin tehtaalla painoivat tulosta vertailuvuodesta.

Raisioagron viime vuosien muutos näkyy lisäarvoa tuovien tuotteiden ja palveluiden valikoiman laajenemisena, toiminnallisen tehokkuuden ja liiketoiminnan kannattavuuden paranemisena.”

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Raision raportoitavat yksiköt ovat Brändit ja Raisioagro. Vuonna 2016 Brändit-yksikköön kuuluivat Välipalat, Benecol, Makeiset ja Benemilk. Välipalat-liiketoiminnan markkina-alueet olivat Pohjois-, Itä- ja Länsi-Eurooppa. Länsi-Euroopan markkina-alueen divestoitu välipalapatukka-liiketoiminta sisältyy Raision lukuihin 12.7.2016 asti. Benecol-liiketoiminta sisältää Benecol-ainesosan myynnin lisenssipartnereille globaalisti sekä Benecol-kuluttajatuotteiden myynnin Raision kotimarkkina-alueilla. Makeisiin kuuluvat Ison-Britannian ja Tšekin toiminnot. Benemilk-liiketoiminta sisältää innovaation kansainvälisen kaupallistamisen ja suojaamisen. Raisioagro-yksikköön kuuluvat naudan- ja kalanrehut, tuotantopanokset ja -tarvikkeet sekä viljakauppa.

Tilinpäätöstiedotteen luvut ovat keskenään vertailukelpoisia. Sulkeissa olevat luvut viittaavat vastaavaan ajankohtaan tai -jaksoon vuotta aiemmin, ellei toisin ole mainittu.

Tilinpäätöstiedotetta ei ole tilintarkastettu.

RAISIO-KONSERNIN KESKEISET TUNNUSLUVUT

		Q4/ 2016	Q4/ 2015	Q3/ 2016	Q2/ 2016	Q1/ 2016	2016	2015
Tulos								
Liikevaihto	M€	95,4	122,7	102,8	124,1	114,0	436,3	521,2
Liikevaihdon muutos	%	-22,3	4,2	-23,5	-12,3	-6,9	-16,3	5,5
Liiketulos	M€	11,5	5,7	13,9	-6,2	9,7	28,9	42,4
Liiketulos	%	12,1	4,7	13,6	-5,0	8,5	6,6	8,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,5	6,3	0,1	21,2	0,0	21,8	9,2
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	12,0	12,0	14,0	15,0	9,7	50,7	51,7
Vertailukelpoinen liiketulos	%	12,6	9,8	13,6	12,1	8,5	11,6	9,9
-Poistot	M€	-2,6	-2,5	-2,6	-3,1	-3,1	-11,3	-14,1
-Arvonlennukset	M€	0,3	-4,7	0,5	-17,0	0,0	-16,1	-7,0
Poistot ja arvonalentumiset yht.	M€	-2,3	-7,1	-2,1	-20,0	-3,1	-27,4	-21,1
Vertailukelpoiisiin poistoihin ja arvonalennuksiin vaikuttavat erät	M€	-0,3	3,7	-0,5	17,0	0,0	16,1	4,7
Vertailukelpoiset poistot ja arvonalennukset	M€	-2,6	-3,5	-2,6	-3,1	-3,1	-11,3	-16,5
Käyttökate (EBITDA)	M€	13,8	12,8	16,0	13,9	12,7	56,3	63,6
Vertailukelpoiseen käyttökatteeseen vaikuttavat erät	M€	0,9	2,6	0,6	4,2	0,0	5,7	4,6
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	M€	14,6	15,4	16,6	18,1	12,7	62,0	68,1
Rahoituserät	M€	0,2	-1,0	-0,5	-0,9	-0,9	-2,2	-2,5
Tulos/osake (EPS)	€	0,06	0,04	0,07	-0,05	0,05	0,12	0,22
Vertailukelpoinen tulos/osake (EPS)	€	0,06	0,06	0,07	0,07	0,05	0,25	0,26
Tase								
Omavaraisuusaste	%	-	-	-	-	-	66,8	62,3
Nettovelkaantumisaste	%	-	-	-	-	-	8,5	12,1
Korollinen nettorahoitusvelka	M€	-	-	-	-	-	26,7	42,2
Oma pääoma/osake	€	-	-	-	-	-	1,99	2,23
Osinko/osake	€	-	-	-	-	-	0,17*	0,16
Investoinnit	M€	5,0	3,3	5,1	4,3	4,0	18,3	11,0

* Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

TALOUDELLINEN KATSAUS LOKA-JOULUKUULTA 2016

Liikevaihto

Raisio-konsernin liikevaihto oli 95,4 (122,7) miljoonaa euroa. Brändit-yksikön liikevaihto oli 73,3 (97,6) miljoonaa euroa ja Raisioagron 24,7 (28,3) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen liikevaihto oli 0,2 (0,2) miljoonaa euroa. Valuuttakursseilla oli selvä negatiivinen vaikutus katsauskauden liikevaihtoon.

Vertailukauden liikevaihto sisältää Isossa-Britanniassa kolmannelle osapuolelle lisensoidun Honey Monster -brändin muromyynnin 30.6.2016 asti ja välipalapatukkaliiketoiminnan 12.7.2016 toteutuneeseen liiketoiminnan myyntiin asti.

Tulos

Raisio-konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 12,0 (12,0) miljoonaa euroa ja liiketulos 11,5 (5,7) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli 12,6 (9,8) prosenttia ja liiketulos 12,1 (4,7) prosenttia liikevaihdosta. Valuuttakursseilla oli selvä negatiivinen vaikutus katsauskauden liiketulokseen.

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 13,8 (13,9) miljoonaa euroa ja liiketulos 13,7 (6,9) miljoonaa euroa. Raisioagron vertailukelpoinen liiketulos oli 0,0 (0,0) miljoonaa euroa ja liiketulos 0,0 (-0,4) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen vertailukelpoinen liiketulos oli -1,8 (-1,9) miljoonaa euroa ja liiketulos -2,2 (-0,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on esitetty jäljempänä olevassa taulukossa.

Vertailukelpoiset liiketoiminnan poistot ja arvonalennukset olivat 2,6 (3,5) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan poistot ja arvonalennukset olivat yhteensä 2,3 (7,1) miljoonaa euroa. Konsernin nettorahoituserät olivat 0,2 (-1,0) miljoonaa euroa.

Vertailukelpoinen tulos ennen veroja oli 12,2 (11,0) miljoonaa euroa ja tulos ennen veroja oli 11,7 (4,8) miljoonaa euroa.

Konsernin vertailukelpoinen tulos verojen jälkeen oli 9,4 (9,6) miljoonaa euroa ja tulos verojen jälkeen oli 8,9 (6,8) miljoonaa euroa. Konsernin vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,06 (0,06) euroa ja osakekohtainen tulos 0,06 (0,04) euroa.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit olivat 5,0 (3,3) miljoonaa euroa, mikä on 5,2 (2,7) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön investoinnit olivat 2,1 (2,7) miljoonaa euroa, Raisioagron 0,5 (0,2) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 2,4 (0,5) miljoonaa euroa.

SEGMENTTI-INFORMAATIO loka-joulukuu 2016**BRÄNDIT-YKSIKKÖ****Taloudellinen katsaus**

Brändit-yksikön liikevaihto oli 73,3 (97,6) miljoonaa euroa. Välipalat-liiketoiminnan liikevaihto oli 17,2 (32,0) miljoonaa euroa, Benecolin 31,4 (37,3) miljoonaa euroa, Makeisten 24,8 (28,5) miljoonaa euroa ja Benemilkin 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 13,8 (13,9), mikä on 18,9 (14,3) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulos oli 13,7 (6,9) miljoonaa euroa, mikä on 18,7 (7,1) prosenttia liikevaihdosta.

Liiketoimintakatsaus**Välipalat****Pohjois-Eurooppa**

Elovena-välipalatuotteiden hyvä myynnin kehitys paransi liiketulosta. Liikevaihto laski hieman, mikä johtui suurelta osin vähittäiskaupan omien, edullisten private label -tuotteiden myynnin kasvusta hiutaleissa ja jauhoissa.

Elovena-rahkat, -keksit ja -patukat myivät hyvin ja ovat kuluttajien toivomia, luonnollisesti terveellisiä ja helppoja välipaloja. Nalle-brändi uudistettiin ja tuotevalikoima sopii paremmin lapsiperheiden terveelliseksi ja hyvänmakuiseksi aamiaiseksi ja välipalaksi.

Raisio ja Vaasan Suomi Oy kehittivät suomalaisen rukiin hankintaan uuden yhteistyömallin, jonka toteutus alkaa vuonna 2017. Rasion sopimusviljelijät voivat tehdä erillissopimuksen siitä, että Raisio jalostaa heidän viljelemästään rukiista jauhoa, jota käytetään Vaasan Ruispaloihin.

Itä-Eurooppa

Itä-Euroopan toimintojen liikevaihto ja liiketulos olivat vertailukauden tasolla. Toteutetut hinnankorotukset pienensivät Nordic-tuotteiden myyntivolyymia.

Benecol

Benecol-liiketoiminnan liikevaihdon laskun merkittävin tekijä oli valuuttakurssimuutokset. Benecol-liiketoiminnan liiketulos oli vertailukauden tasolla, vaikka valuuttakurssien heilahtelujen vaikutus oli selvästi negatiivinen. Vastaavasti oman toiminnan tehostaminen vaikutti liiketulokseen positiivisesti.

Benecol-jogurttijuomien markkina-asema Isossa-Britanniassa parani selvästi kireästä kilpailusta huolimatta. Suomessa Benecol-jogurttijuomien myynti kasvoi loppuvuonna. Puolassa kilpailu koveni entisestään.

Benecol-ainesosan myynti oli loppuvuonna vertailukauden tasolla. Rasion uusi Benecol-partneri Allgen lanseerasi Benecol Soft Chew -ravintolisän Hollannissa.

Makeiset

Tšekin makeisliiketoiminnan myyntivolyymi kasvoi yli kymmenellä prosentilla. Myynti puolalaiselle vähittäiskauppaketjulle lähes tuplaantui ja paikallisen jakelijan pehmeiden hedelmämakeisten myynti kasvoi. Myös Raision oman Pedro-brändin myynti kasvoi selvästi.

Isossa-Britanniassa Raision omien makeisbrändien myynti ei yltänyt vahvan vertailukauden tasolle. Raaka-ainelisukkeita ja kuorrutteita teollisuudelle valmistavan Nimbuksen myynnin kasvu jatkui vahvana. Vähittäiskaupalle valmistettavien kaupan omien private label -makeisten myynti pieneni.

RAISIOAGRO-YKSIKKÖ

Taloudellinen katsaus

Raisioagron liikevaihto oli 24,7 (28,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon pienenemisestä huolimatta liiketoiminnan suhteellinen kannattavuus parani selvästi. Liikevaihtoa pienensi maitotilojen siirtymä edullisempiin naudanrehuihin sekä lannoitteiden ja polttoaineiden myynnin selvä lasku.

Raisioagron vertailukelpoinen liiketulos oli 0,0 (0,0) miljoonaa euroa ja liiketulos 0,0 (-0,4) miljoonaa euroa. Naudanrehujen kannattavuutta paransi tuotevalikoiman selkeyttäminen ja täydentäminen sopimaan paremmin asiakkaiden tarpeisiin. Kalanrehuja toimitettiin vuoden viimeisellä neljänneksellä vain vähän.

Raisioagron nettokäyttöpääomaa pienensi tehostunut raaka-aineiden ja varastojen hallinta kalan- ja naudanrehuissa.

Liiketoimintakatsaus

Naudanrehut

Suomessa maitotilojen haastava taloudellinen tilanne kiristi hintakilpailua ja lisäsi edullisempien naudanrehujen kysyntää. Raisioagro ei lähtenyt mukaan aggressiiviseen hintakilpailuun, vaan keskittyi palvelemaan tiloja ruokinnan erityisosajana. Markkinoille lanseerattiin riistarehut.

Kalanrehut

Kestävästi tuotetun, ympäristöystävällisen Benella-kalan myyntisesonki alkoi syyskuussa. Benella on Raisioaquan brändi, jonka käyttö edellyttää kasvattajalta Baltic Blend -kalanrehujen käyttöä koko kasvatuksen ajan. Benella-tuoteperhe laajeni kolmella uudella tuotteella. Kesko aloitti Benellan uutena jakelukumppanina.

Muu liiketoiminta

Raisioagron kesällä 2016 toteuttama ja suuren suosion saanut Pinkit paalit -kampanja jatkuu vuonna 2017. Sen rinnalle tuodaan Siniset paalit -kampanja, jonka tuotoilla tuetaan miesten eturauhassyöpään sairastuneita. Loppuvuonna säilöntäaineita ja käärintäverkkoja myytiin ennakkoon vertailuvuotta enemmän.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2016

Toimintaympäristö

Suomessa vähittäiskaupan myynti kasvoi hieman ja kasvun ennustetaan jatkuvan maltillisena vuonna 2017 ostovoiman ja työpaikkojen kasvun hitaudesta johtuen. Vähittäiskauppa jatkoi ns. halpuuttamista. Terveellisten ja kasvipohjaisten välipalojen kysyntä kasvoi ruokailutottumusten muuttuessa.

Ison-Britannian kesäkuussa 2016 pidetyn kansanäänestyksen seurauksena maa tulee todennäköisesti eroamaan Euroopan unionista. Eron yksityiskohdat ovat avoimia ja päätöksestä johtuvan epävarmuuden arvioidaan heikentävän paitsi Ison-Britannian myös koko euroalueen kasvunäkymiä sekä aiheuttavan edelleen voimakasta vaihtelua punnan kurssiin.

Kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten elintarvikkeiden myynnin heilahtelut Raision markkina-alueilla Euroopassa jatkuivat ja koko kategoria laski hienoisesti. Isossa-Britanniassa Benecol oli ainoa brändi, joka koko levitekategorian laskusta huolimatta paransi asemaansa. Briteissä jatkui vähittäiskaupan tiukka kilpailu ja kuluttajien hintatietoinen ostokäyttäytyminen. Vähemmän sokeria ja suolaa sisältävien tuotteiden kysyntä kasvoi, sillä Isossa-Britanniassa jatkui vilkas julkinen keskustelu aiheesta.

Puolassa kolesterolia alentavien levitteiden volyyymi kasvoi mittavan promootiomyyntin tukemana. Puolalaiset kuluttajat arvostavat perinteisesti voita sisältäviä levitteitä. Benecol-tuotteiden potentiaalisilla uusilla markkina-alueilla Aasiassa terveysvaikutteisten elintarvikkeiden lupaprosessit vaihtelevat suuresti maittain ja muutamat maat ovat tiukentaneet lupaprosessejaan. Raisio on toteuttanut lisenssipartnereidensa kanssa useita onnistuneita regulaatioprosesseja.

Ison-Britannian makeismarkkinoilla kuluttajakysyntä oli tasaista niissä tuotekategorioissa, joissa Raisiolla on tuotteita. Euroopan markkinoilla vähittäiskauppakäytöt lanseerasivat aktiivisesti uusia pehmeitä hedelmämakeisia private label -tuotteina.

Suomen naudanrehujen markkinoilla ei tapahtunut suuria muutoksia, sillä maitotilojen määrän vähentymisestä huolimatta lypsylehmien määrä ei laskenut samassa suhteessa. Maidosta maksettava alempi hinta ja tilojen haasteellisempi taloudellinen asema lisäsivät edullisempien rehujen kysyntää ja kiristivät kilpailua. Venäjän kehittäessä aktiivisesti omaa maitoketjuaan avautui konsultoivalle rehumyyntille uusia mahdollisuuksia.

Itämeren alueen kalanrehujen markkinat olivat vakaat. Muutokset olivat enemmänkin kasvuolosuhteista johtuvia. Globaali punalihaisten kalojen hintojen nousu näkyi myös Suomessa. Hintojen nousu johtui Chilen lohentuotannon ongelmista, jotka ovat romahduttaneet maan oman tuotannon. Kasvatetun kalan vaje on globaaleilla markkinoilla paikattu Norjan lohella, joka on päätuote myös Suomen markkinoilla. Norjan lohien kuluttajahinnan nousu veti nousuun myös kotimaisen kirjolohen hinnan. Raisioaqua on kalanrehujen vastuullinen edelläkävijä Suomessa.

Liikevaihto

Konsernin liikevaihto oli 436,3 (521,2) miljoonaa euroa, mikä on 16 prosenttia vertailuvuotta vähemmän. Vertailuvuoden liikevaihto sisältää Isossa-Britanniassa kolmannelle osapuolelle lisensoidun Honey Monster -brändin muromyyntin 30.6.2016 asti ja välipalapatukkaliiketoiminnan 12.7.2016 toteutuneeseen liiketoiminnan myyntiin asti. Heikentyneen punnan vaikutus koko vuoden liikevaihtoon oli noin 20 miljoonaa euroa.

Brändit-yksikön liikevaihto oli 320,1 (385,1) miljoonaa euroa ja Raisioagron 126,6 (145,9) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen liikevaihto oli 0,8 (3,4) miljoonaa euroa. Brändit-yksikön osuus Raision liikevaihdosta oli 73 prosenttia ja Raisioagron 27 prosenttia.

Suomen ulkopuolisen liikevaihdon osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 64,0 (66,3) prosenttia, mikä on 279,4 (345,7) miljoonaa euroa. Raision suurimman Suomen ulkopuolisen markkinan Ison-Britannian osuus konsernin liikevaihdosta oli yli 30 prosenttia.

Tulos

Konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 50,7 (51,7) miljoonaa euroa ja liiketulos 28,9 (42,4) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli 11,6 (9,9) prosenttia ja liiketulos 6,6 (8,1) prosenttia liikevaihdosta. Punnan valuuttakurssimuutosten vaikutus Raision liiketulokseen oli lähes kolme miljoonaa euroa.

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 50,5 (55,4) miljoonaa euroa ja liiketulos 30,2 (45,4) miljoonaa euroa. Raisioagron vertailukelpoinen liiketulos oli 3,7 (2,8) miljoonaa euroa ja liiketulos 3,7 (2,4) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen vertailukelpoinen liiketulos oli -3,5 (-6,5) miljoonaa euroa ja liiketulos -4,9 (-5,3) miljoonaa euroa.

Vertailukelpoiset liiketoiminnan poistot ja arvonalennukset olivat 11,3 (16,5) miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalennukset olivat 27,4 (21,1) miljoonaa euroa. Nettorahoituserät olivat -2,2 (-2,5) miljoonaa euroa.

Vertailukelpoinen tulos ennen veroja oli 48,5 (49,1) miljoonaa euroa ja tulos ennen veroja 26,8 (39,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen tulos verojen jälkeen oli 39,2 (40,4) miljoonaa euroa ja tulos verojen jälkeen 19,0 (35,0) miljoonaa euroa.

Konsernin vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,25 (0,26) euroa ja osakekohtainen tulos 0,12 (0,22) euroa.

Vertailukelpoiseen liiketulokseen vaikuttavat erät

		Q4/ 2016	Q4/ 2015	Q3/ 2016	Q2/ 2016	Q1/ 2016	2016	2015
Brändit								
Dormen ja Fruitus -brändien alaskirjaus	M€	-0,1		-0,1	3,9		3,7	
Halo Foods Ltd:n myytävän omaisuuden arvostus käypään arvoon	M€			-0,4	15,1		14,7	
UK:n välipalaliiketoiminnan uudelleenjärjestelykulut	M€			1,1	0,7		1,7	
Southallin tehtaan saneeraus- ja muutuskulut, UK	M€		11,3					11,3
Tehostamishankkeet	M€	0,2	-0,1				0,2	1,4
Luovutustappio Sulman myynnistä	M€		0,0					1,5
Carlshamn Mejeri -tavaramerkin myynti	M€		-4,1					-4,1
Raisioagro								
Toiminnan uudelleenjärjestely	M€		0,4					0,4
Yhteiset								
Toiminnan järjestely- ja asianajokulut	M€	0,4		-0,5	1,5		1,4	
Myytyyn liiketoimintaan liittyvä kertaluonteinen jälkikäteen korvaus	M€		-1,1					-1,1
Vaikutus liiketulokseen	M€	0,5	6,3	0,1	21,2	0,0	21,8	9,2

Tase, rahavirta ja rahoitus

Raisio-konsernin taseen loppusumma oli vuoden lopussa 470,0 (563,6) miljoonaa euroa. Oma pääoma oli 313,2 (350,0) miljoonaa euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 1,99 (2,23) euroa. Erittely oman pääoman muutoksista on jäljempänä katsauksen taulukko-osassa.

Käyttöpääoma oli joulukuun lopussa 44,2 (40,8) miljoonaa euroa. Muu vaihto-omaisuus sisältää 30.9. alkaen tehdaskiinteistöt, joita parhaillaan kehitetään ja valmistellaan myyntiä varten osana tavanomaista liiketoimintaa. Käyttöpääoma ei sisällä lainojen suojaamiseen liittyviä johdannaisrahoituksia ja -velkoja 1.1.2016 alkaen.

Liiketoiminnan rahavirta oli 47,6 (65,0) miljoonaa euroa.

Konsernin investoinnit olivat 18,3 (11,0) miljoonaa euroa, mikä on 4,2 (2,1) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön investoinnit olivat 8,9 (9,1) miljoonaa euroa, Raisioagron 1,9 (0,7) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 7,5 (1,2) miljoonaa euroa. Merkittävin investointi on Raision tehdasalueelle rakennettava bioenergialaitos, joka otetaan käyttöön keväällä 2017. Brändit-yksikön merkittävin investointi oli Leicesterin tehtaan tuotantotehokkuuden parantaminen. Raisio investoi myös toiminnanohjausjärjestelmänsä päivittämiseen. Raisioagro investoi kalanrehutehtaan lämmön talteenottojärjestelmään ja aloitti uuden kalanrehulinjan rakentamisen. Uusi kalanrehulinja otetaan käyttöön kevään 2017 aikana.

Konsernin korolliset rahoitusvelat joulukuun lopussa olivat 88,6 (110,1) miljoonaa euroa. Korollinen nettorahoitusvelka oli 26,7 (42,2) miljoonaa euroa.

Konsernin omavaraisuusaste joulukuun lopussa oli 66,8 (62,3) prosenttia ja nettovelkaantumisaste oli 8,5 (12,1) prosenttia.

Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto oli 11,6 (11,3) prosenttia ja sijoitetun pääoman tuotto oli 6,6 (9,2) prosenttia.

Raisio Oyj jakoi vuonna 2016 osinkona 25,0 (22,0) miljoonaa euroa vuodelta 2015.

YRITYSKAUPAT JA LISENSOINNIT

Raisio-konserni lisensoi Honey Monster -brändin The Brecks Company Limitedille 13.4.2016 allekirjoitetulla lisenssisopimuksella. Heinäkuun 2016 alusta alkaen Brecks on vastannut Honey Monster -tuotteiden myynnistä ja markkinoinnista Isonsa-Britanniassa. Aamiaismurot eivät olleet Raision strategian ydintä. Lisenssisopimuksella ei ole merkittävää tulosvaikutusta Raisio-konsernille.

Raisio myi Ison-Britannian välipalapatukkaliiketoimintansa hollantilaiselle pääomasijoitusyhtiö Nimbusille. Tehtaat Newportissa ja Swindonissa, henkilöstö sekä Dormen-brändi siirtyivät uudelle omistajalle 12.7.2016 allekirjoitetulla sopimuksella. Divestoinnin myötä Raisio luopui partnereidensa brändeillä valmistettavien välipalapatukoiden valmistuksesta ja keskittyy omien brändituotteidensa kehitykseen ja markkinointiin. Myydyn liiketoiminnan liikevaihto oli 18 miljoonaa euroa tammi-kesäkuussa 2016.

RIITA-ASIAT

Raisio voitti marraskuussa 2014 Suomessa pidetyn välimiesmenettelyn, jossa vastapuolena oli amerikkalainen Oat Solutions LLC -yhtiö. Oat Solutions LLC jätti alkuvuonna 2015 välitystuomion moitekanteen Varsinais-Suomen käräjäoikeuteen. Välitystuomio on lopullinen ja siitä ei voida valittaa, mutta Oat Solutions LLC jätti moitekanteen väittämiinsä menettelyvirheisiin liittyen. Oat Solutions LLC:n moitekanne hylättiin marraskuussa 2015. Oat Solutions LLC teki tammikuussa 2016 valituksen moitekanteen hylkäämistuomiosta Turun hovioikeuteen. Katsauskauden jälkeen tammikuussa 2017 Turun hovioikeus hylkäsi Oat Solutionsin valituksen.

Oat Solutions LLC nosti jo vuonna 2014 Suomessa välimiesoikeudessa käsitellystä riita-asiasta siviilikanteen amerikkalaisessa tuomioistuimessa. Vastaaajina USA:n riita-asiassa olivat Raisio Oyj:n lisäksi silloinen toimitusjohtaja Matti Rihko ja Benecol-liiketoiminnasta sekä liiketoimintojen kehityksestä vastaava johtaja Vincent Poujardieu. Oat Solutions vaati Raisiolta oikeusteitse Amerikassa vähintään 25 miljoonan dollarin vahingonkorvauksia, joita Raisio piti koko ajan täysin perusteettomina. Los Angelesin tuomioistuin hyväksyi Raision esityksen Oat Solutions LLC:n nostaman siviilikanteen tutkimatta jättämisestä marraskuussa 2016. Oat Solutions on ilmoittanut valittavansa USA:n tuomioistuimen päätöksestä.

Raisio on voittanut Oat Solutionsin kaikissa neljässä oikeusprosessissa. Raisio on koko prosessin ajan pitänyt ja pitää edelleen Oat Solutions LLC:n vaatimuksia täysin perusteettomina.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Konsernin tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat 3,6 (5,5) miljoonaa euroa, mikä on 0,8 (1,1) prosenttia liikevaihdosta.

Brändit

Pohjois-Euroopan Välipalat-liiketoiminto toi tavoitteensa mukaisesti markkinoille aktiivisen ihmisen arkeen sopivia, terveellisempiä välipaloja.

Suomen markkinoille lanseerattiin Elovena-patukat, joiden menestys perustuu kuluttajien välipalalle määrittelemiін kriteereihin. Niitä ovat: ostamisen helppous akuuttiin nälkään, kuljetettavuus, hyvä maku, käytännöllinen pakkaus, käyttövalmis tuote, ravitsevuus ja energiasisältö, herkulliset ja aidot raaka-aineet, hyvinvointi sekä sallittu herkuttelu.

Elovena-rahkat lanseerattiin Suomessa elokuussa. Elovena-rahkat ovat ensimmäinen lisukkeellinen vaihtoehto rahkahyllyssä. Rahka on kuluttajien toivoma ihannevälipala, joka poistaa ja siirtää nälkää sekä antaa hyvää, pitkäkestoista energiaa. Elovena-rahkoissa yhdistyvät tärkeimmät ruokatrendit eli helppous, mukaan otettavuus, proteiini- ja kuitupitoisuus.

Raision tavoitteena on tuoda jatkossakin markkinoille aktiivisen ihmisen arkeen sopivia, terveellisempiä välipaloja, jotka edustavat Raisiolle uusia tuoteryhmiä.

Raisioagro

Raisioagron voimakas panostus digitaalisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen jatkui. Raisioagro sai Tekesiltä rahoitusta Internet Of Farming (IOF) -tutkimus- ja kehityshankkeelle, jonka tavoitteena on tehostaa maataloudessa ja vesiviljelyssä muodostuvan tiedon keräämistä ja hyödyntämistä digitaalisten ratkaisujen avulla. Tarkempi panos-tuotoseuranta ja siihen kytkeytyvä ohjaus tehostavat ravintoaineiden hyväksikäyttöä, vähentävät tuotannon ympäristövaikutuksia ja parantavat tilojen taloudellista tulosta.

Raisioagron kehittämä ja asiakkailta jo käytössä oleva lypsyrobotiseurantana tunnettu palvelu nimettiin Tuotostutka[®]-lypsyrobotiseurannaksi. Tuotostutka on hyvä esimerkki uusista palveluista ja merkittävä osa Raisioagron verkkostrategiaa. Seurannan avulla karjojen keskimääräinen maitotuotos on noussut jo noin kuudella prosentilla.

Vuonna 2016 lanseerattiin kolme uutta Benemilk-tuotetta, jotka suunnattiin maitotiloilla yleistyvään seosruokintaan. Myös Maituri- ja Opti-tuoteperheitä laajennettiin tilojen tarpeiden mukaisilla uusilla tuotteilla. Syksyllä Raisioagro toi markkinoille täysin uudet rehut hevosille ja peurojen lisäruokintaan.

Raisioagron kalanrehuliiketoiminnan eli Raisioaquan tuotekehitys painottui laadun kehittämiseen, uusien mahdollisten raaka-aineiden käyttöön ja niiden sulavuuksien tutkimiseen. Baltic Blend -Itämerirehun kehittäminen ja lanseeraus olivat Raisioaquan vuoden suurin panostus. Itämerirehuksi kutsutaan kalanrehua, jonka raaka-aineena käytettävä kalajauho- ja öljy on tuotettu Suomessa Itämeren silakasta ja kilohailista. Kalajauhoa ja -öljyä Raisioaquan rehuihin valmistaa merkittävä yhteistyökumppanimme Kemiön Kasnäsissä.

SEGMENTTI-INFORMAATIO tammi-joulukuu 2016
BRÄNDIT-YKSIKKÖ

Brändit-yksikköön kuuluvat Välipalat, Benecol, Makeiset sekä omana yhtiönään Benemilk-liiketoiminta.

		Q4/ 2016	Q4/ 2015	Q3/ 2016	Q2/ 2016	Q1/ 2016	2016	2015
Liikevaihto	M€	73,3	97,6	68,4	88,2	90,2	320,1	385,1
Välipalat	M€	17,2	32,0	18,8	29,4	30,1	95,4	138,9
Benecol	M€	31,4	37,3	26,6	32,2	34,4	124,6	140,3
Benemilk	M€	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,4	0,0
Makeiset	M€	24,8	28,5	23,1	26,6	25,8	100,2	105,4
Liiketulos	M€	13,7	6,9	10,5	-5,4	11,4	30,2	45,4
Liiketulos	%	18,7	7,1	15,4	-6,1	12,6	9,4	11,8
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,1	7,0	0,6	19,6	0,0	20,3	10,0
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	13,8	13,9	11,1	14,2	11,4	50,5	55,4
Vertailukelpoinen liiketulos	%	18,9	14,3	16,2	16,1	12,6	15,8	14,4
Investoinnit	M€	2,1	2,7	2,1	2,4	2,4	8,9	9,1
Nettovarallisuus	M€	-	-	-	-	-	303,4	360,3

Taloudellinen katsaus

Brändit-yksikön liikevaihto oli 320,1 (385,1) miljoonaa euroa. Välipalat-liiketoiminnan liikevaihto oli 95,4 (138,9) miljoonaa euroa, Benecolin liikevaihto oli 124,6 (140,3) miljoonaa euroa, makeisten 100,2 (105,4) miljoonaa euroa ja Benemilkin 0,4 (0,0) miljoonaa euroa.

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 50,5 (55,4) miljoonaa euroa, mikä on 15,8 (14,4) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulos oli 30,5 (45,4) miljoonaa euroa, mikä on 9,4 (11,8) prosenttia liikevaihdosta.

Valuuttakurssien muutoksilla oli selvä negatiivinen vaikutus Brändit-yksikön liikevaihtoon ja liiketulokseen.

Liiketoimintakatsaus
Välipalat
Pohjois-Eurooppa

Pohjois-Euroopan toimintojen liiketulos oli hieman vertailuvuotta matalampi johtuen panostuksista brändiuudistuksiin. Suurimmalla markkina-alueella Suomessa vähittäiskauppamyynti oli vertailuvuoden tasolla, mutta kokonaisuutena Pohjois-Euroopan toimintojen liikevaihto jäi hieman vertailuvuodesta.

Elovena-tuotteiden myynti kasvoi erityisesti kuluttajien tarpeisiin vastaavien uusien välipala-tuotteiden ansiosta. Elovena-tuotteiden valikoimaa laajennettiin onnistuneesti uusiin tuoteryhmiin, kuten rahkoihin, välipalapatukoihin ja mysleihin. Uutuustuotteiden hyvä menestys kasvatti Elovenan liikevaihtoa lähes kymmenellä prosentilla. Kuluttajien kiinnostus kauran hyviin ominaisuuksiin vauhditti myyntiä.

Gluteenittomien Provena-kauratuotteiden myynti oli viime vuoden tasolla, kuten myös myynti teollisuus- ja leipomoasiakkaille. Provena-tuotteiden suurimmat markkinat ovat Suomi ja Ruotsi.

Suomessa vähittäiskauppa panosti vahvasti omien, edullisten private label -merkkien myyntiin, mikä näkyi Nalle-hiutaleiden ja Sunnuntai-jauhojen myynnin laskuna. Nalle-brändi uudistettiin loppuvuodesta lapsiperheiden terveelliseksi ja hyvänmakuiseksi aamiais- ja välipalabrändiksi.

Itä-Eurooppa

Itä-Euroopan liiketoiminta jatkoi hyvää suoritustaan haastavassa markkinatilanteessa. Venäjän taloustilanteen epävakaus jatkui muun muassa valuuttakurssin heilahtelun seurauksena. Venäjän toimintojen liikevaihto kasvoi hieman paikallisessa valuutassa, mutta pieneni euroina. Liiketulos pieneni sekä paikallisessa valuutassa että euroina, mutta oli edelleen selvästi voitollinen. Raisio vie Venäjälle Suomessa valmistettuja premium-hiutaleita. Raisio onnistui hyvin tuotehintojen sopeuttamisessa valuuttakurssimuutoksiin. Toteutettujen hinnankorotusten myötä myyntivolyymi pieneni, sillä kuluttajien ostovoimassa ei ole tapahtunut parannusta.

Länsi-Eurooppa

Raisio luopui Ison-Britannian tappiollisesta välipalaliiketoiminnasta lisensoimalla Honey Monster -brändin ja myymällä välipalapatukkaliiketoimintansa. Raisio myi Ison-Britannian välipalapatukkaliiketoiminnan heinäkuussa 2016 panostaakseen keskeisten brändiensä kehittämiseen ja markkinointiin.

Ison-Britannian osuus Raision liikevaihdosta on edelleen merkittävä, sillä se on suurin Benecol-tuotteiden markkina-alue ja Raisiolla on Isossa-Britanniassa omaa makeistuantoa. Raisio omistaa myös Southallin tehdaskiinteistön, joka sijaitsee yhdellä Lontoon tärkeimmistä kaupunkikehitysalueista.

Benecol

Benecol-liiketoimintaan kuuluu kaksi liiketoimintamallia: 1) Benecol-brändin lisensointi ja Benecol-tuotteiden ainesosan, kasvistanoliesterin, myynti lisenssikumppaneille sekä 2) valmiiden kuluttajatuotteiden myynti ja markkinointi Raision omilla markkina-alueilla. Lisensointimallissa Raision partnerilla on lupa käyttää Benecol-brändiä sekä myydä Benecol-tuotteita omalla markkina-alueellaan. Benecol-tuotteet ovat myynnissä noin 30 maassa. Benecol-tuotteiden ainesosa, kasvistanoliesteri, on suomalainen huippuinnovaatio ja sitä valmistetaan Suomessa.

Benecol-liiketoiminnan liiketulos oli vertailuvuoden tasolla, vaikka valuuttakurssien heilahteluilla oli selvästi negatiivinen vaikutus liiketulokseen. Vastaavasti oman toiminnan tehostamisella oli positiivinen vaikutus liiketulokseen.

Benecol-liiketoiminnan liikevaihto jäi selvästi vertailuvuotta pienemmäksi. Liikevaihdon pienenemiseen vaikutti valuutan ohella kuluttajatuotteiden myyntivolyymien heilahtelut omilla kotimarkkinoilla. Iso-Britannia on Raision ylivoimaisesti suurin Benecol-kuluttajatuotteiden markkina-alue, mistä johtuen tuotteiden myyntihinnalla ja -volyymilla on olennainen vaikutus koko liiketoiminnan lukuihin. Benecol-ainesosan myynti lisenssipartereille kasvoi vertailuvuodesta.

Benecol-tuotteiden ainesosan valmistuksen merkittävä raaka-aine ovat puupohjaiset sterolit. Puupohjaisten sterolien maailmanmarkkinahinnan nousu ja kysynnän kasvu nostivat myös vuonna 2016 Benecol-ainesosan raaka-ainekuluja, jota suotuisat valuuttakurssit tasoittivat menneinä vuosina.

Raision Benecol-kuluttajatuotteiden omia kotimarkkinoita ovat Iso-Britannia, Puola, Suomi, Irlanti, Belgia ja Hong Kong. Irlannissa ja Hong Kongissa Benecol-tuotteiden myynti oli lähes vertailuvuoden tasolla, mutta Belgiassa myynti pieneni selvästi.

Isossa-Britanniassa vähittäiskauppaketjujen välinen kilpailu jatkui tiukkana ja kauppa uudisti promootiomyyntin toimintamalleja. Brexit-äänestyksen tuloksena myös Raisio neuvotteli vähittäiskaupan kanssa loppuvuonna hinnankorotuksista kompensoidakseen valuuttakurssi-muutosten myötä heikentynyttä kannattavuutta. Benecol-jogurttijuomien myynti oli vertailuvuoden tasolla. Benecol-levitteiden myynnin volyymi kasvoi.

Puolassa lanseerattu Benecol Buttery -levite nousi toiseksi suosituimmaksi Benecol-tuotteeksi. Raisio panosti kilpailijoidensa tavoin promootiomyyntiin, jonka merkitys Puolassa on suuri. Benecol-tuotteiden myyntivolyymi kasvoi ja Benecol säilytti Puolassa markkinajohtajan asemansa.

Suomessa Benecol-jogurttijuomien myynti oli vertailuvuoden tasolla, mutta levitteiden myynti pieneni hieman. Suomessa lanseerattiin Benecol Soft Chew, joka on pehmeä pureskeltava ravintolisä.

Benecol-ainesosan myyntivolyymi lisenssipartnereille kasvoi selvästi. Kasvun veturina oli myynnin hyvä kehitys Aasiassa. Aasiassa Benecol-kuluttajatuotteiden myynti kaupalle kasvoi lähes 20 prosentilla. Benecol-ainesosan myynti Eurooppaan Raision omilla markkinoilla käytettäviin kuluttajatuotteisiin ja partnereille oli lähes vertailuvuoden tasolla, mutta pieneni selvästi Amerikassa. Indonesiassa, Filippiineillä ja Thaimaassa Raision lisenssipartnereiden Benecol-tuotteiden myynti kasvoi merkittävästi.

Makeiset

Raisio valmistaa makeisia Isossa-Britanniassa ja Tšekissä. Isossa-Britanniassa valmistettavat makeiset myydään suurelta osin kotimarkkinoilla, kun taas Tšekissä valmistettavia makeisia viedään yli 30 maahan kotimaan myynnin lisäksi. Raisiolla on tunnettuja omia brändejä, minkä lisäksi yhtiö on sopimuskumppaneidensa ja vähittäiskaupan omien brändituotteiden monipuolinen ja kustannustehokas valmistaja.

Makeisliiketoiminnan liikevaihto jäi vertailuvuotta pienemmäksi. Tšekin toimintojen liikevaihto kasvoi lähes 15 prosentilla. Tšekin volyymikasvun veturina oli pehmeiden hedelmämakeisten kasvava kysyntä. Ison-Britannian toimintojen liikevaihto oli puntina lähes vertailuvuoden tasolla, mutta laski selvästi euroiksi muutettuna. Raaka-ainelisukkeita ja kuorrutteita teollisuusasiakkaille valmistava Nimbus kasvatti myyntiään selvästi. Ison-Britannian osuus makeisliiketoiminnan liikevaihdosta oli noin 60 prosenttia.

Makeisliiketoiminnan liiketulos jäi vertailuvuodesta. Tšekin toimintojen hyvä kannattavuus toi lähes puolet koko makeisliiketoiminnan liiketuloksesta. Leicesterin tehtaan toimitusvarmuuteen liittyvät haasteet jatkuivat, mikä painoi tulosta. Isossa-Britanniassa kallistuneita raaka-ainehintoja ei kyetty täysimääräisesti saamaan myyntihintoihin.

Raision oman Pedro-brändin myynnin kasvu jatkui Tšekissä. Myynnin kasvua tuki laajennettu tuotevalikoima ja tehostettu jakelu. Sopimuskumppaneiden ja vähittäiskaupan omien brändituotteiden myynti kasvoi merkittävästi.

Isossa-Britanniassa sijaitsevalla Leicesterin tehtaalla keskityttiin varmistamaan partnereille valmistettavien private label- ja brändituotteiden toimitukset. Omien brändituotteiden myynti ei yltänyt vertailuvuoden tasolle, mikä johtui aiempaa matalammasta kampanjoiden määrästä.

Benemilk

Benemilk-rehuille ja niiden valmistusmenetelmälle myönnettiin patentti Suomessa 30.12.2016. Suomen patenttiviranomainen totesi perusteellisen tutkimuksen jälkeen Benemilk-innovaation täyttävän patentoitavuuden kriteerit uutuuden, keksinnöllisyyden ja teollisen käyttökelpoisuuden osalta. Ensimmäiset Benemilk-innovaatioon liittyvät patenttihakemukset jätettiin Suomessa tammikuussa 2012.

Lisäksi Uuden-Seelannin patenttiviranomaiset ovat tutkineet patenttihakemukset ja myöntäneet patentit sekä Benemilk-rehuille ja niiden valmistusmenetelmälle että Benemilk-rehuja syövien lehmien tuottamalle maidolle.

Benemilkille on tähän mennessä myönnetty patentit Suomessa, Uudessa-Seelannissa, Australiassa ja Etelä-Afrikassa, mikä on vahva osoitus innovaation patentoitavuudesta eri markkinoilla. Raisio ei tule tärkeiden ensimmäisten patenttien saamisen jälkeen julkisesti analysoimaan Benemilkin patenttisalkkua.

Benemilk Oy aloitti marraskuussa 2015 prosessin, jolla selvitettiin edellytyksiä ja mahdollisuuksia uuden rahoituksen hankkimiseksi. Toteutetun selvityksen perusteella Benemilk Oy:n hallitus totesi kesäkuussa 2016, että oman pääoman ehtoista rahoitusjärjestelyä ei ollut perusteltua toteuttaa, sillä mahdollisesti kiinnostuneiden sijoittajien indikoima yhtiön arvostustaso ei ollut omistajien kannalta tyydyttävä.

Benemilk Oy:n toimintaa supistettiin merkittävästi syksyllä 2016 ja panostus innovaation kansainväliseen kaupallistamiseen minimoitiin Raision hallituksen elokuussa tekemän päätöksen mukaisesti. Päätökseen vaikuttivat maitomarkkinan globaali kriisi ja potentiaalisten asiakkaiden haluttomuus muuttaa vallitsevia ruokintamalleja, mistä syystä yhtiön lyhyen aikavälin näkymät liiketoiminnan kansainväliseksi laajentamiseksi eivät olleet suotuisat. Myös Seattlessa USA:ssa toiminut konttori suljettiin. Benemilk Oy perustettiin keväällä 2013 ja Raisio omistaa 57 prosenttia sen osakkeista.

Suomessa ja Venäjällä Benemilk-rehuja myy ja markkinoi Raisioagro, jolla on lisenssi Benemilk-innovaatioon.

RAISIOAGRO-YKSIKKÖ

Raisioagro-yksikköön kuuluvat naudan- ja kalanrehut, tuotantopanokset ja -tarvikkeet sekä viljakauppa.

		Q4/ 2016	Q4/ 2015	Q3/ 2016	Q2/ 2016	Q1/ 2016	2016	2015
Liikevaihto	M€	24,7	28,3	37,1	37,7	27,1	126,6	145,9
Liiketulos	M€	0,0	-0,4	2,3	1,4	0,0	3,7	2,4
Liiketulos	%	0,0	-1,4	6,1	3,8	-0,1	2,9	1,6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	0,0	0,0	2,3	1,4	0,0	3,7	2,8
Vertailukelpoinen liiketulos	%	0,0	-0,1	6,1	3,8	-0,1	2,9	1,9
Investoinnit	M€	0,5	0,2	0,1	0,8	0,4	1,9	0,7
Nettovarallisuus	M€	-	-	-	-	-	25,7	31,7

Taloudellinen katsaus

Raisioagron liikevaihto oli 126,6 (145,9) miljoonaa euroa. Liikevaihdon pienenemisestä huolimatta liiketoiminnan suhteellinen kannattavuus parani selvästi. Merkittävimmin liikevaihdon laskuun vaikuttivat lannoitemyynnin pieneneminen, maitotilojen siirtyminen edullisempiin rehuihin sekä viljan vientimäärien pieneneminen vertailuvuodesta.

Raisioagron vertailukelpoinen liiketulos oli 3,7 (2,8) miljoonaa euroa. Liiketulos oli 3,7 (2,4) miljoonaa euroa. Merkittävimmät tekijät liiketuloksen paranemiseen olivat asiakastarpeisiin vastaavien uusien tuotteiden onnistunut kehitystyö ja lanseeraus sekä oman tuotannon ja materiaalitehokkuuden parantaminen.

Raisioagron vuodenvaihteen nettokäyttöpääoma pieneni lähes 50 prosentilla ja oli 5,8 (11,3) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääomaa pienensi erityisesti kalanrehuliiketoiminnan, mutta myös naudanrehuliiketoiminnan tehostunut raaka-aineiden ja varastojen hallinta. Raisioagron keskimääräinen sidotun pääoman tuotto nousi 11,4 prosenttiin nettokäyttöpääoman pienentämisen ja kannattavuuden parantumisen ansiosta.

Liiketoimintakatsaus

Naudanrehut

Suomen aikaisempia vuosia nopeammasta maitotilojen lopettamisen tahdista huolimatta Raisioagron tavanomaisten naudanrehujen myynti oli vertailuvuoden tasolla. Raisioagro ei lähtenyt mukaan aggressiiviseen hintakilpailuun vaan keskittyi myyntihenkilöstön osaamisen laajentamiseen, kohdennettuun markkinointiin ja asiakastarpeeseen vastaavan tuotevalikoiman kehittämiseen sekä digitaalisiin palveluihin. Olemassa olevien brändien rinnalle lanseerattiin OMA-brändi.

Suomen maitotilojen määrän vähenemisestä huolimatta lypsylehmien määrä ei olennaisesti vähentynyt, sillä osa tiloista toteutti laajennusinvestointeja. Keskeisin rehumarkkinaan vaikuttanut muutos oli seosrehutilojen ja lypsyrobottitilojen määrän kasvun jatkuminen. Seosrehuruokinta tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikki rehuosakomponentit sekoitetaan säilörehuun eli lehmille tarjotaan vain yksi rehuseos.

Benemilk-lisäarvorehujen myynti jäi vertailuvuodesta maitotilojen siirryttyä edullisempiin, matalamman lisäarvon rehuihin haasteellisen taloudellisen tilanteen jatkuessa. Vuoden 2016 lopussa Benemilk-rehuja söi noin kuusi prosenttia Suomen kaikista lypsylehmistä. Merkittävimmät syyt maitotilojen haasteelliseen taloustilanteeseen ovat Venäjän asettama meijerituotteiden tuontikielto sekä sitä seurannut maidon tuottajahinnan lasku Suomessa. Benemilk-rehuja käyttävät pääasiassa lypsyrobottitilat, jotka ovat tyytyväisiä maidontuotantoon saamaansa lisäarvoon.

Venäjän talouden haasteet ja maitotilojen maksuvalmiuden heikentyminen pienensivät Raisioagron naudanrehujen myyntiä Venäjälle. Myynnin laskusta huolimatta viennin kannattavuus parani. Venäjä investoi maan omaan maitoketjuun, jolloin tarve maidon laadun parantamiseen ja tuotostason nostamiseen lisäävät tarvetta ruokintaosaamisen konsultaatioon.

Raisioagro jatkoi voimakasta panostusta digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Osana Internet of Farming -hanketta Raisioagro muutti lypsyrobottiseurannan Tuotostutka-lypsyrobottiseurannaksi. Seurannassa oli vuoden 2016 lopussa jo 130 tilaa, joilla oli yhteensä yli 10 000 lehmää. Raisioagron reaaliaikaisen karjan ruokinnan optimoinnin myötä keskimääräinen maitotuotos on noussut lähes kuusi prosenttia.

Kalanrehut

Raisioagron kalanrehuliiketoiminta Raisioaqua lanseerasi kesällä 2016 Baltic Blend -kalanrehut ja vahvisti asemaansa ympäristöystävällisen kalankasvatuksen edelläkävijänä Suomen ja Luoteis-Venäjän markkinoilla. Baltic Blend -rehuissa käytetään raaka-aineena Itämerestä kalastetusta silakasta ja kilohailista Suomessa jalostettua kalajauhoa ja -öljyä. Baltic Blend -rehujen myötä Itämereen ei tuoda ravinteita muualta.

Kasvatuskauden olosuhteilla on suuri merkitys vaihtolämpöisen kalan kasvatuksessa. Raisioaquan valikoimissa on kalanrehuja monille eri lajeille, mutta ylivoimaisesti suurin segmentti ovat kirjolohen rehut. Vuosi 2016 oli Raisioaqualle erittäin haastava Venäjän viranomaisten alkukevään toimista ja kesän hellejaksosta johtuen. Talvella kaloja ei käytännössä ruokita ylläpitoruokintaa enempää, joten kalanrehujen sesonki on keväästä syksyyn.

Raisioaqua on ainoa suomalainen kalanrehujen valmistaja. Suurimmat markkina-alueet ovat Suomi ja Luoteis-Venäjä. Viennin osuus kaikista valmistetuista kalanrehuista oli noin 60 prosenttia. Raisioaquan kalanrehujen edelläkävijyys perustuu tiiviiseen yhteistyöhön kalankasvattajien kanssa ja kestävä kehityksen mukaisiin innovaatioihin, joiden ansiosta kalankasvatuksen ympäristövaikutukset ovat pienentyneet merkittävästi.

Kestävästi tuotetun, ympäristöystävällisen Benella-kalan myyntisesonki alkoi syyskuussa. Benella-kalat kasvatetaan Raisioaquan rehuilla ja laadukkaan kalan myyntituotot varmistavat kalankasvatuselinkeinon kannattavuutta.

Benella-kirjolohen pääsy suomalaisten ruokapöytiin nopeutui merkittävästi, kun Kesko aloitti sen jakelun lokakuussa 2016. Onnistuneen pilottijakson jälkeen Kesko laajensi jakelun nopeasti valtakunnalliseksi. Benella-tuoteperhe laajeni kolmella uudella tuotteella. Raisioaqua on rakentanut

Benella-kalojen kasvattamiseen sopimuskasvattajamallin, jonka ansiosta kuluttaja saa kaupan palvelutiskillä tiedon myynnissä olevan Benella-kalan kasvattajasta.

Muu liiketoiminta

Raisioagro toteutti kesällä 2016 laajaa näkyvyyttä saaneen Pinkit paalit -kampanjan, jonka tuotosta lahjoitettiin 9 300 euroa Rintasyöpäyhdistykselle. Pinkit paalit -kampanja jatkuu vuonna 2017 ja sen rinnalle tuodaan Siniset paalit -kampanja, jonka tuotoilla tuetaan eturauhassyöpään sairastuneita. Säilöntäaineita ja käärintäverkkoja myytiin ennakkoon vertailuvuotta enemmän.

Suurivolyymisten lannoitteiden ja polttoaineiden myynti jäi selvästi vertailuvuodesta. Raisioagro jatkaa panostusta maito- ja viljatilojen käyttämien tuotantopanosten myyntiin osana palvelukokonaisuuttaan.

Verkkokaupan suhteellinen osuus Raisioagron liikevaihdosta kasvoi. Verkkokauppa-asiakkaat arvostavat mahdollisuutta tehdä ostoksia 24/7. Raisioagro jatkaa hanketta verkkokaupan uudistamiseksi.

Viljan vienti oli vertailuvuotta selvästi vähäisempää. Maailmanmarkkinoilla viljasta on ylitarjontaa, mikä heikensi vientiä ja sen kannattavuutta olennaisesti.

HENKILÖSTÖ

Raisio-konsernin palveluksessa työskenteli vuoden 2016 lopussa 1 405 (1 787) henkilöä. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli 1 582 (1 798). Vuoden 2016 lopussa henkilöstöstä 77 (81) prosenttia työskenteli Raision ulkomaan yksiköissä.

Brändit-yksikössä työskenteli vuoden 2016 lopussa 1 248 (1 627) henkilöä, Raisioagrossa 98 (104) ja palvelufunktioissa 59 (56) henkilöä.

Vuoden 2015 lopulla tehdyn Southallin murotehtaan lopettamispäätöksen henkilöstövaikutukset toteutuivat Isossa-Britanniassa vuoden 2016 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Tehtaan sulkemisen myötä päättyi 106 työsuhdetta. Kesällä 2016 Raisio myi Isossa-Britanniassa sijaitsevat Newportin välipalapatukkatehtaan ja naposteltavia välipaloja valmistavan Swindonin tehtaan. Tehtaiden henkilöstö, yhteensä 322 henkilöä, siirtyi uuden työnantajan palvelukseen. Suomessa Raisio sopeutti toimintojaan markkinatilanteiden muutoksiin, mikä johti muutamien työtehtävien lopettamiseen.

Raision palkat ja palkkiot vuonna 2016 olivat yhteensä 58,0 (77,2 vuonna 2015, 68,6 vuonna 2014 ja 64,7 vuonna 2013) miljoonaa euroa henkilösivukuluineen.

Koko Raisioagron henkilökunta osallistui Lean-koulutuksiin, joissa on kehitetty yhtiön prosesseja toiminnan tehostamiseksi. Koulutuksissa syntyneitä lukuisia ideoita otetaan käyttöön aktiivisesti.

HALLINTO JA JOHTO

Hallitus ja hallintoneuvosto

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi viisi ja hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Erkki Haavisto, Matti Perkonoja, Michael Ramm-Schmidt, Ann-Christine Sundell ja Antti Tiitola; kaikki päättyneestä yhtiökokouksesta alkaneeksi toimikaudeksi. Hallituksen puheenjohtajana toimi Matti Perkonoja ja varapuheenjohtajana Michael Ramm-Schmidt, kumpikin koko vuoden 2016. Kaikki hallituksen jäsenet olivat riippumattomia niin yhtiöstä kuin sen merkittävistä osakkeenomistajistakin.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi vuonna 2016 Paavo Myllymäki ja varapuheenjohtajana Holger Falck.

Konsernin johtoryhmä

Toimitusjohtaja Matti Rihkon lisäksi konsernin johtoryhmään vuonna 2016 kuuluivat Raisioagrosta vastaava johtaja Jarmo Puputti, Benecol-liiketoiminnasta vastaava johtaja Vincent Poujardieu, talousjohtaja Antti Elevuori, lakiasiaintoiminnan johtaja Sari Koivulehto-Mäkitalo ja henkilöstöjohtaja Merja Lumme. Liiketoimintajohtajat Tomi Järvenpää ja Mikko Laavainen irtisanoutuivat Raision palveluksesta alkuvuonna 2016.

Katsausvuoden jälkeen 3.1.2017 toimitusjohtaja Matti Rihko irtisanoutui. Konsernin johtoryhmän kokoonpanoa laajennettiin nimittämällä Välipalat-liiketoiminnasta vastaava johtaja Pia Kakko ja Makeisliiketoiminnasta vastaava johtaja Sakari Kotka konsernin johtoryhmän jäseniksi 1.2.2017 alkaen.

YRITYSVASTUU

Raisio-konsernilla on tavoitteellinen vastuullisuusohjelma, joka asettaa tavoitteet ja mittarit valituille, olennaisille vastuullisuusteemoille.

Vuonna 2016 Raisio aloitti kolmevuotisen vastuullisuusohjelmansa määrätietoisien toteuttamisen. Kaikkia konsernin liiketoimintoja koskeva ohjelma rakentuu kolmen Raisiolle ja sen sidosryhmille olennaisen teeman ympärille: kestävä ruokaketju, terveellisempi ruoka sekä työturvallisuus ja hyvinvointi. Vastuullisuusohjelman tavoitteet tukevat Raision liiketoimintastrategian toteutumista. Henkilöstö ja johto ovat sitoutuneet ohjelman toteuttamiseen.

Vastuullisuusohjelman ensimmäisen vuoden painopistealueiksi valittiin prosessien ja tiedonhallinnan yhtenäistäminen, vastuullisen hankinnan kehittäminen ja terveelliset elintarvikkeet.

Osana prosessien yhtenäistämistä Raision yleiset toimintaperiaatteet päivitettiin ja vastuullisuustiedon hallinnan järjestelmä uudistettiin. Raisio kehitti vastuullisen hankinnan prosesseja. Tavarantoimittajilta edellytettävät eettiset periaatteet vahvistettiin konsernitasolla ja kriittisten raaka-aineiden sertifiointia edistettiin. Elintarvikkeille määriteltiin terveellisyyskriteerit, jotka auttavat kehittämään kuluttajien tarpeisiin vastaavia tuotteita.

Raisio sitoutui UN Global Compact -vastuullisuusaloitteeseen ja sen kymmeneen periaatteeseen, jotka koskevat ihmisoikeuksia, työsuhteita, ympäristöä ja lahjontaa.

Raision yritysraportti julkaistaan vuosikertomuksen yhteydessä viikolla 10.

MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSA

Raisio myi 12.7.2016 Ison-Britanian välipalapatukkaliiketoimintansa hollantilaiselle pääomasijoittajalle Nimbusille ja luopui samalla Halo Foods Ltd, Cabin Confectionery Ltd ja Dormen Foods Ltd tytäryhtiöistään.

Lukuisia liiketoimintansa jo päättäneitä Ison-Britannian tytäryhtiöitä purettiin vuoden 2016 aikana.

SUUNNATTU OSAKEANTI

Raisio Oyj:n hallitus päätti helmikuussa 2013 konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä ansaintajaksolle, joka alkoi 1.1.2013 ja päättyi 31.12.2015. Hallitus hyväksyi 17.3.2016 osakepalkkiojärjestelmästä suoritettavat palkkiot sekä osakepalkkiojärjestelmästä osakkeina suoritettavan osuuden siirtämiseksi avainhenkilöille päätti toteuttaa suunnatun maksuttoman osakeannin yhtiökokouksen 26.3.2015 hallitukselle myöntämän valtuuden nojalla.

Osakeannissa luovutettiin vastikkeetta 295 405 kappaletta yhtiön hallussa olevia Raisio Oyj:n vaihto-osakkeita osakepalkkiojärjestelmän piirissä oleville avainhenkilöille poiketen osakkeenomistajien etuoikeudesta osakemerkintään. Luovutetut 295 405 vaihto-osaketta vastaavat 0,18 prosenttia Raisio Oyj:n kaikista osakkeista ja 0,04 prosenttia kaikista äänistä.

Osakkeenomistajien etuoikeudesta poikkeamiselle suunnatussa maksuttomassa osakeannissa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita luovuttamalla on yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy, koska osakepalkkiojärjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön suoran osakeomistuksen kautta. Suora osakeomistus on omiaan edelleen sitouttamaan avainhenkilöitä yhtiöön sekä vahvistamaan yhtiön omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteiden ja intressien samansuuntaisuutta.

Osakkeet on luovutettu avainhenkilöille 13.4.2016. Oikeus osinkoon ja muut osakkeenomistajan oikeudet ovat alkaneet sinä päivänä, jona osakkeet on kirjattu saajan arvo-osuustilille.

Raisio Oyj:n hallitus suosittaa, että osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluvat avainhenkilöt omistaisivat merkittävän osan kaikista järjestelmän perusteella saamistaan osakkeista niin kauan, kunnes heidän osakeomistustensa arvo vastaa heidän puolen vuoden bruttopalkkaansa.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Raision hallitus on käynnistänyt työn konsernin strategian uudistamiseksi. Strategia luo pohjan Raision tulevaisuuden kasvulle ja menestykselle. Hallituksen tavoitteena on, että strategiatyö on valmis toukokuun 2017 aikana.

Raisio Oyj:n toimitusjohtaja Matti Rihko irtisanoutui tehtävästään 3.1.2017. Matti Rihko toimi Raisio Oyj:n toimitusjohtajana marraskuusta 2006. Hallitus on aloittanut hakuprosessin uuden toimitusjohtajan valitsemiseksi. Raisio Oyj:n väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi hallitus nimitti DI, MBA Jarmo Puputin.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Euroalueen talouden arvioidaan kasvavan kohtuullisesti vuonna 2017. Kasvu perustuu yksityisen kulutuksen ohella investointien elpymiseen, mitä tukee matala korkotaso. Ison-Britannian kesäkuussa 2016 pidetyn kansanäänestyksen seurauksena maa tulee todennäköisesti eroamaan Euroopan unionista (Brexit). Eron kaikki yksityiskohdat ovat avoimia ja päätöksestä johtuvan epävarmuuden arvioidaan heikentävän paitsi Ison-Britannian myös koko euroalueen kasvunäkymiä sekä aiheuttavan edelleen voimakasta vaihtelua punnan ulkoisessa arvossa. Epävarmuutta kasvunäkymälle aiheuttavat myös tulevat vaalit merkittävässä EU-valtioissa Ranskassa ja Saksassa sekä uhka protektionismin viriämisestä USA:ssa.

Suomen talouden arvioidaan jatkavan maltillista kasvuaan. Kehitys nojaa yksityiseen kulutukseen, jota tukee matala korkotaso ja rasittaa nouseva inflaatio. Työttömyysasteen arvioidaan laskevan.

Liiketoimintaympäristön Venäjällä ja Ukrainassa arvioidaan pysyvän haastavana.

Valuuttakurssien muutokset vaikuttavat merkittävästi Raision liikevaihtoon ja -tulokseen suoraan ja välillisesti. Punnan arvon vaihtelu kansanäänestyksen tuloksen luoman epävarmuuden seurauksena heijastuu Raision liikevaihtoon ja tulokseen, sillä huomattava osa niistä kertyy Isosta-Britanniasta. Venäjän ruplan ulkoisen arvon vaihtelu vaikuttaa niin rehujen kuin hiutaletuotteiden vientiin ja saattaa vaikuttaa myös tuotantolaitosten käyttöasteeseen Suomessa.

Maatalouspohjaisten raaka-aineiden saatavuus ja hinta ovat Raision liiketoiminnoille merkittävä haaste. Ilmaston lämpeneminen ja siitä seuraavat sään ääri-ilmiöt vaikuttavat nopeasti näiden hyödykkeiden sato-odotuksiin, tarjontaan, kysyntään ja hintaan. Muutokset myös muiden keskeisten raaka-aineiden tarjonnassa, kysynnässä ja hinnassa ovat mahdollisia. Riskienhallinnan merkitys sekä arvon että volyymin suhteen on liiketoiminnan kannattavuuden näkökulmasta olennaisen tärkeää.

Raisio arvioi päivittäistavaramarkkinoiden pysyvän edelleen varsin vakaina verrattuna muihin toimialoihin. Vähittäiskaupan muutos ja kilpailu ovat haaste myös elintarviketeollisuudelle niin myyntihintojen kuin -ehtojen kautta kaikilla Raision päämarkkina-alueilla. Kotimaisen maa- ja kotieläintalouden kannattavuus- ja likviditeettiongelmat heikentävät alan ostovoimaa ja luovat painetta Raisioagron kannattavuudelle. Euroopan unionin Ukrainan ja Krimin kriisin johdosta vuonna 2014 asettamat pakotteet ja Venäjän asettamat vastapakotteet, erityisesti meijerituotteiden tuontikielto, vaikeuttavat jatkuessaan suoraan ja välillisesti Raisioagron liiketoimintaan.

Varautuminen ja sopeutuminen Brexitiin on Raision liiketoimintojen keskeinen haaste vuonna 2017.

Liiketoimintansa kasvun ja kannattavuuden varmistamiseksi Raisio saattaa toteuttaa yritysjärjestelyjä, jotka samoin kuin rationalisointihankkeet, saattavat aiheuttaa merkittäviä kertaluontoisia kuluja.

NÄKYMÄT 2017

Vuonna 2017 Raisio tulee toteuttamaan investointeja brändeihin, tuotekonsepteihin, myyntiin ja markkinointiin sekä toimintansa tehostamiseen. Näin luodaan pohjaa tulevien vuosien kasvulle ja menestykselle. Raisio ennakoi vuoden 2017 vertailukelpoisen liiketuloksensa jäävän hieman vuoden 2016 vertailukelpoista liiketulosta matalammaksi. Valuuttakursseilla on jatkossakin merkittävä vaikutus Raision liikevaihtoon ja -tulokseen.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat taseen 31.12.2016 mukaan olivat 128 562 651,45 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voittovaroista jaetaan osinkoa 0,17 euroa osaketta kohden, yhteensä 28 075 335,10 euroa ja että voittovaratilille jätetään 100 487 316,35 euroa. Osinkoa ei kuitenkaan makseta niille osakkeille, jotka ovat yhtiön hallussa osingonjaon täsmäytyspäivänä 27.3.2017. Osingon maksupäivä on 3.4.2017.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu osingonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Raisiossa 13. helmikuuta 2017

Raisio Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Jarmo Puputti, p. 050 352 8740
talousjohtaja Antti Elevuori, p. 040 560 4148
viestintä- ja IR-päällikkö Heidi Hirvonen, p. 050 567 3060

Raision taloudelliset katsaukset vuonna 2017

- Raision verkkovuosikertomus 2016 julkistetaan viikolla 10 osoitteessa www.raisio.com
- Tammi-maaliskuun taloudellinen katsaus 10.5.2017
- Tammi-kesäkuun puolivuositiedote 9.8.2017
- Tammi-syyskuun taloudellinen katsaus 8.11.2017

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuneita lausumia, jotka perustuvat tällä hetkellä Raision ylimmän johdon tiedossa oleviin oletuksiin, suunnitelmiin ja päätöksiin. Vaikka johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuneet oletukset ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset oletukset osoittautuvat oikeiksi. Tämän vuoksi toteuma voi erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuneisiin lausumiin sisältyneistä oletuksista ja suunnitelmista johtuen mm. ennakoimattomista muutoksista markkinoilla, kilpailuolosuhteissa, globaalissa taloudessa sekä laeissa ja säädöksissä.

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ JA LIITETIEDOT

KONSERNIN TULOSLASKELMA (M€)

	10-12/ 2016	10-12/ 2015	2016	2015
Liikevaihto	95,4	122,7	436,3	521,2
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-69,1	-100,6	-337,6	-403,2
Bruttokate	26,3	22,2	98,7	118,0
Liiketoiminnan tuotot ja -kulut, netto	-14,8	-16,5	-69,7	-75,6
Liiketulos	11,5	5,7	28,9	42,4
Rahoitustuotot	0,4	0,0	1,8	1,0
Rahoituskulut	-0,2	-1,0	-4,0	-3,6
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	11,7	4,8	26,8	39,9
Tuloverot	-2,8	2,1	-7,8	-4,9
TILIKAUDEN TULOS	8,9	6,8	19,0	35,0
Jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	8,9	6,8	19,0	35,0
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (€)				
Laimentamaton osakekohtainen tulos	0,06	0,04	0,12	0,22
Laimennettu osakekohtainen tulos	0,06	0,04	0,12	0,22

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (M€)

	10-12/ 2016	10-12/ 2015	2016	2015
Tilikauden tulos	8,9	6,8	19,0	35,0
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-0,2	0,0	-0,2	0,1
Rahavirran suojaus	-2,1	-0,4	-3,7	-1,0
Muuntoerot	1,7	1,4	-27,2	11,9
Tilikauden laaja tulos	8,3	7,8	-12,2	45,9
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	8,3	7,8	-12,2	45,9
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0

KONSERNIN TASE (M€)

	31.12.2016	31.12.2015
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineettomat hyödykkeet	62,0	74,4
Liikearvo	154,1	178,9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	78,7	98,8
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	0,7	0,7
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2,3	2,6
Laskennalliset verosaamiset	5,4	5,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä	303,3	361,1
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	52,1	64,3
Myynti- ja muut saamiset	51,0	68,4
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	37,7	58,8
Rahat ja pankkisaamiset	25,9	11,0
Lyhytaikaiset varat yhteensä	166,7	202,5
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	0,0	0,0
Varat	470,0	563,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	27,8	27,8
Omat osakkeet	-19,8	-20,4
Muu emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	305,2	342,6
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	313,2	350,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä	313,2	350,0
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	8,2	10,9
Varaukset	0,2	0,1
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	45,8	91,6
Johdannaissopimukset	0,0	0,0
Muut pitkäaikaiset velat	0,0	0,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	54,3	102,6
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat ja muut velat	55,8	89,8
Varaukset	2,4	2,1
Johdannaissopimukset	1,6	0,6
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	42,8	18,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä	102,6	111,0
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	0,0	0,0
Velat yhteensä	156,8	213,5
Oma pääoma ja velat	470,0	563,6

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (M€)

	Osa- ke- pää- oma	Yli- kurs- si- ra- hasto	Vara- ra- hasto	Sijoi- tetun vapaan oman pää- oman rahasto	Muut ra- has- tot	Omat osa- keet	Muun- to- erot	Kerty- neet voitto- varat	Yht.	Mää- räys- vallatto- mien omis- tajien osuus	Oma pää- oma yht.
Oma pääoma 31.12.2014	27,8	2,9	88,6	8,0	2,9	-20,4	2,2	213,3	325,3	0,0	325,3
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	35,0	35,0	-	35,0
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)											
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	0,1	-	-	-	0,1	-	0,1
Rahavirran suojaus	-	-	-	-	-1,0	-	-	-	-1,0	-	-1,0
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	11,9	-	11,9	-	11,9
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,9	0,0	11,9	35,0	45,9	0,0	45,9
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingot	-	-	-	-	-	-	-	-22,0	-22,0	-	-22,0
Nostamattomat osingot	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	-	0,1
Siirto voittovaroista muihin rahastoihin	-	-	-	0,7	-	-	-	-0,7	0,0	-	0,0
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	0,0	-	0,6	0,6	-	0,6
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	-22,0	-21,3	0,0	-21,3
Oma pääoma 31.12.2015	27,8	2,9	88,6	8,8	2,0	-20,4	14,2	226,2	350,0	0,0	350,0
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	19,0	19,0	-	19,0
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)											
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	-0,2	-	-	-	-0,2	-	-0,2
Rahavirran suojaus	-	-	-	-	-3,7	-	-	-	-3,7	-	-3,7
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	-27,2	-	-27,2	-	-27,2
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,9	0,0	-27,2	19,0	-12,2	0,0	-12,2
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingot	-	-	-	-	-	-	-	-25,1	-25,1	-	-25,1
Nostamattomat osingot	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	-	0,1
Siirto voittovaroista muihin rahastoihin	-	-	-	0,1	-	-	-	-0,1	0,0	-	0,0
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	0,6	-	-0,2	0,4	-	0,4
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,6	0,0	-25,3	-24,6	0,0	-24,6
Oma pääoma 31.12.2016	27,8	2,9	88,6	8,9	-1,9	-19,8	-13,1	219,9	313,2	0,0	313,2

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (M€)

	2016	2015
Tulos ennen veroja	26,8	39,9
Oikaisut	31,8	20,9
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	58,6	60,8
Myynti- ja muiden saamisten muutos	3,6	3,3
Vaihto-omaisuuden muutos	15,1	1,2
Osto- ja muiden velkojen muutos	-20,2	7,4
Käyttöpääoman muutos yhteensä	-1,6	11,9
Rahoituserät ja verot	-9,4	-7,6
Liiketoiminnan rahavirta	47,6	65,0
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-17,3	-10,9
Tytäryritysten myynti	2,2	0,0
Käyttöomaisuuden myynti	0,2	5,8
Arvopaperien myynti	0,4	0,0
Investointien rahavirta	-14,4	-5,1
Rahoituserät ja verot	-3,7	0,0
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-8,6	-14,4
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	-10,0
Emoyhtiön omistajille maksetut osingot	-25,0	-21,9
Rahoituksen rahavirta	-37,2	-46,3
Rahavarojen muutos	-4,0	13,7
Rahavarat kauden alussa	67,9	53,6
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-2,0	0,5
Rahavarojen käyvän arvon muutosten vaikutus	0,0	0,2
Rahavarat kauden lopussa	61,9	67,9

TILINPÄÄTÖSTIEDOTTEEN LIITETIEDOT

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu pääosin IAS 34 'Osavuositarkastukset' -standardin mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2015 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta 1.1.2016 käyttöön otettuja EU:n hyväksymiä uusia ja uudistettuja IFRS-standardeja. Standardimuutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää, että johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat arvioista.

Tilinpäätöstiedote esitetään miljoonina euroina.

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Raportoittavat segmentit ovat Brändit ja Raisioagro. Brändit-segmenttiin kuuluvat Välipalat, Benecol, Makeiset ja Benemilk. Raisioagro-segmenttiin kuuluvat naudan- ja kalanrehut, tuotantopanokset ja -tarvikkeet sekä viljakauppa.

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/ 2016	10-12/ 2015	2016	2015
Brändit	73,3	97,6	320,1	385,1
Raisioagro	24,7	28,3	126,6	145,9
Muut toiminnot	0,2	0,2	0,8	3,4
Toimialaryhmien välinen myynti	-2,8	-3,3	-11,2	-13,2
Liikevaihto yhteensä	95,4	122,7	436,3	521,2

LIIKETULOS SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/ 2016	10-12/ 2015	2016	2015
Brändit	13,7	6,9	30,2	45,4
Raisioagro	0,0	-0,4	3,7	2,4
Muut toiminnot	-2,2	-0,8	-4,9	-5,3
Liiketulos yhteensä	11,5	5,7	28,9	42,4

NETTOVARALLISUUS SEGMENTEITTÄIN (M€)

	31.12.2016	31.12.2015
Brändit	303,4	360,3
Raisioagro	25,7	31,7
Muut toiminnot ja kohdistamattomat erät	-15,9	-42,0
Nettovarallisuus yhteensä	313,2	350,0

INVESTOINNIT SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/ 2016	10-12/ 2015	2016	2015
Brändit	2,1	2,7	8,9	9,1
Raisioagro	0,5	0,2	1,9	0,7
Muut toiminnot	2,4	0,5	7,5	1,2
Investoinnit yhteensä	5,0	3,3	18,3	11,0

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN (M€)

	10-12/ 2016	10-12/ 2015	2016	2015
Suomi	35,3	40,2	156,9	175,5
Iso-Britannia	27,8	50,4	141,5	192,5
Muu Eurooppa	29,5	29,1	125,6	142,4
Muu maailma	2,8	3,0	12,2	10,7
Yhteensä	95,4	122,7	436,3	521,2

HANKITUT LIKETOIMINNOT

Kaudella 1.1. – 31.12.2016 ja vuonna 2015 ei ollut hankittuja liiketoimintoja.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET (M€)

	31.12.2016	31.12.2015
Hankintameno tilikauden alussa	400,5	398,7
Muuntoerot	-11,0	5,1
Lisäykset	15,2	8,6
Vähennykset	-14,1	-11,9
Siirrot erien välillä	-9,7	0,0
Hankintameno tilikauden lopussa	380,9	400,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden alussa	301,7	289,6
Muuntoerot	-6,3	2,2
Vähennykset ja siirrot	-14,0	-9,7
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	20,8	19,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden lopussa	302,2	301,7
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	78,7	98,8

VARAUKSET (M€)

	31.12.2016	31.12.2015
Tilikauden alussa	2,1	2,4
Varausten lisäykset	0,5	0,0
Käytetyt varaukset	0,0	-0,3
Tilikauden lopussa	2,6	2,1

LIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA (M€)

	31.12.2016	31.12.2015
Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,0	0,0
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	0,1	0,0
Myynti johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,4	0,1
Ostot johtoon kuuluilta avainhenkilöiltä	1,6	0,3
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,0	0,0
Saamiset johtoon kuuluilta avainhenkilöiltä	0,0	0,0
Velat johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,2	0,0

VASTUUSITOUKSET (M€)

	31.12.2016	31.12.2015
Taseeseen sisältymättömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Ei-purettavissa olevat muut vuokrasopimukset		
Vähimmäisvuokravastuut	1,5	8,3
Muut vastuut	1,9	2,3
Sitoutuminen investointimaksuihin	5,9	1,1

JOHDANNAISSOPIMUKSET (M€)

	31.12.2016	31.12.2015
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Valuuttatermiinit	190,3	242,5
Koronvaihtosopimukset	0,0	7,7

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Taulukossa esitetään kunkin erän kirjanpitoarvot ja käyvät arvot. Kirjanpitoarvot vastaavat konsernitaseen arvoja. Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitus-instrumenteista.

	Kirjanpito- arvo 31.12.2016	Käypä arvo 31.12.2016	Kirjanpito- arvo 31.12.2015	Käypä arvo 31.12.2015
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat*)	2,3	2,3	2,6	2,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	45,3	45,3	61,2	61,2
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset*)	36,0	36,0	56,9	56,9
Rahavarat	25,9	25,9	11,0	11,0
Johdannaiset*)	1,7	1,7	1,9	1,9
Rahoitusvelat				
Pankkilainat	88,5	90,0	110,1	112,6
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2	0,0	0,0
Ostovelat ja muut velat	39,9	39,9	52,2	52,2
Johdannaiset*)	1,6	1,6	0,6	0,6

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista

Käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista *) kaikki muut kuuluvat tasolle 2 paitsi myytävissä olevat rahoitusvarat. Tasolle 2 kuuluvien erien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla käyttäen markkinahinnoittelun palveluntuottajan antamia arvostuksia. Myytävissä olevat rahoitusvarat kuuluvat tasolle 3, koska niiden käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

TULOS VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN (M€)

	10-12/ 2016	7-9/ 2016	4-6/ 2016	1-3/ 2016	10-12/ 2015	7-9/ 2015	4-6/ 2015	1-3/ 2015
Liikevaihto segmentteittäin								
Brändit	73,3	68,4	88,2	90,2	97,6	95,9	97,8	93,7
Raisioagro	24,7	37,1	37,7	27,1	28,3	40,3	44,7	32,6
Muut toiminnot	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	2,6	0,3
Toimialaryhmien väliset	-2,8	-2,8	-2,0	-3,5	-3,3	-2,1	-3,7	-4,1
Liikevaihto yhteensä	95,4	102,8	124,1	114,0	122,7	134,5	141,5	122,5
Liiketulos segmentteittäin								
Brändit	13,7	10,5	-5,4	11,4	6,9	15,8	11,3	11,3
Raisioagro	0,0	2,3	1,4	0,0	-0,4	1,3	1,4	0,1
Muut toiminnot	-2,2	1,1	-2,2	-1,7	-0,8	-1,2	-1,6	-1,8
Liiketulos yhteensä	11,5	13,9	-6,2	9,7	5,7	16,0	11,1	9,6
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	0,2	-0,5	-0,9	-0,9	-1,0	-0,7	-0,4	-0,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	11,7	13,4	-7,1	8,7	4,8	15,2	10,7	9,2
Tuloverot	-2,8	-2,3	-1,4	-1,3	2,1	-2,9	-2,3	-1,7
Konsernin tulos	8,9	11,1	-8,4	7,4	6,8	12,3	8,4	7,5

TUNNUSLUKUJA

	31.12.2016	31.12.2015
Liikevaihto, M€	436,3	521,2
Liikevaihdon muutos, %	-16,3	5,5
Käyttökate, M€	56,3	63,6
Poistot ja arvonalennukset, M€	27,4	21,1
Liiketulos, M€	28,9	42,4
% liikevaihdosta	6,6	8,1
Tulos ennen veroja, M€	26,8	39,9
% liikevaihdosta	6,1	7,6
Oman pääoman tuotto, %	5,7	10,4
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,6	9,2
Korolliset rahoitusvelat kauden lopussa, M€	88,6	110,1
Korollinen nettorahoitusvelka kauden lopussa, M€	26,7	42,2
Omavaraisuusaste, %	66,8	62,3
Nettovelkaantumisaste, %	8,5	12,1
Bruttoinvestoinnit, M€	18,3	11,0
% liikevaihdosta	4,2	2,1
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, M€	3,6	5,5
% liikevaihdosta	0,8	1,1
Henkilöstö keskimäärin	1 582	1 798
Tulos per osake, €	0,12	0,22
Liiketoiminnan rahavirta per osake, €	0,30	0,41
Oma pääoma per osake, €	1,99	2,23
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä kauden aikana, 1 000 kpl		
Vaihto-osakkeet	124 898	124 428
Kantaosakkeet	32 486	32 735
Yhteensä	157 384	157 163
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, 1 000 kpl		
Vaihto-osakkeet	125 004	124 641
Kantaosakkeet	32 470	32 528
Yhteensä	157 474	157 169
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, M€		
Vaihto-osakkeet	446,3	528,5
Kantaosakkeet	125,0	137,9
Yhteensä	571,3	666,4
Osakkeen kurssi kauden lopussa		
Vaihto-osakkeet	3,57	4,24
Kantaosakkeet	3,85	4,24

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Korolliset nettorahoitusvelat	Korolliset rahoitusvelat – rahavarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat likvidit rahoitusvarat
Nettovelkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Tulos per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Vertailukelpoinen tulos per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos} \pm \text{vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Liiketoiminnan rahavirta per osake	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi x osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita
Vertailukelpoinen liiketulos	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen liiketulos, %	$\frac{\text{Liiketulos} \pm \text{vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Liikevaihto}}$
Käyttökate (EBITDA)	Liiketulos + poistot ja arvonalennukset
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät + poistot ja arvonalennukset